

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dégenfeld-tér 2. szám.

Telefon 412.

Kiadóhivatali telefon: 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:

Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:

Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Dégenfeld-tér 2. és

Horovitz Zsigmond papírzetében

Piac-utca 12. — Telefon: 330.

Az új népszámlálás.

Új népszámlálásra készül a kormány. A rendeletek már kimentek a törvényhatóságokhoz. És a nép tudomást szerezvén róla, fél előre. Mert a nép még most is fél attól, csakugy, mint Augusztus római császár korában. Mert a nádfődeles kunyhók egyszerű, naiv lelkű lakója azt hiszi, hogy a „hivatalos járatu ur“ azért fakgatja úgy ki tövéről-hegyére az ő összes vagyoni és családi viszonyairól, mert új pénz- és véradót akarnak sodorintani a nyakába. Pedig már most is alig tud lélekzeni a nyomoruságtól.

De a kormánynak szüksége van a népszámlálásra, főleg azért, hogy az általános választójogról szóló törvényjavaslatot előterjeszthesse. E fontos reform megalkotásának pedig nélkülözhetetlen előfeltétele a népvizonyok felől való kellő és pontos tájékozódás. Különösen fontos itt, a magyar hazában, ahol e reformtól sokan azon a címen idegenkednek, mert abban a magyar nemzet faji tulsúlyának veszélyeztetését látják. A választójogi reformnak a népszámlá-

lastól való illeten függővé tétele ugyan furcsának tetszik előttünk. Mert ez azt jelenti, hogy a várvavárt reform megvalósulása megint eltolódik hosszú, hosszú évekre. Pedig ennek halogatását nem tűrjük semmi címen, semmi ürügy alatt és sürgős keresztülvitelét követeljük minden érv ellenében, még a poklokkal szemben is. Mert Magyarország mai türehetetlen közállapotaiba egy kis üde tisztító szellemet csak az általános választó jog hozhat.

Mikor a népszámlálás valószínű eredményeit latolgatjuk, önként is fölelevenedik elménkben: ez szomorú adatokat fog föltárni.

Ez a népszámlálás fel fogja tárni azt az ijesztő valóságot, hogy mennyire megcsappant számbelileg a magyar faj. A magyar faj, melynek színe-virága, javaereje is odaát van Amerikában, munkaerejét idegen világ gazdagodására áldozni.

Az ujoncozásoknál láttuk az ijesztő eredményt már, hogy alig akad száz közt öt-hat fegyverforgatásra alkalmas legény. Az izmos, egészséges karok

idegenben keresnek boldogulást. A népszámlálás száraz adatokkal fogja bizonyítani, hogy mekkora pusztítást vitt véghez a becsületes politika hiánya Magyarországon népen egy rövid emberöltő alatt.

Azért szinte fájó bele tekinteni. De ha már meg kell lennie, okuljanak és vonják le a tanulságot azok, akiket illet.

Az új pénzügyigazgató üdvözlése.

Ternovszky Alajos beköszöntője.

Debreczen város mai közigazgatási bizottsági ülésén mutatkozott be hivatalosan Ternovszky Alajos az új kir. pénzügyigazgató. A közigazgatási bizottság nevében az ülés megnyitáskor Domahidy Elemér főispán a következő beszédet intézte hozzá:

— Mélyen tisztelt közigazgatási bizottság! A múlt közigazgatási bizottság ülése óta két nevezetes momentum fordult elő a bizottság beléletében. Ugyanis a bizottság tagjai közül egyik tagtársukat, nagyságos Faust Elek

HRABÉCZY Fest, Mos, Tisztit.

Az asszonyokról.

Mikor az ur Isten megteremtette a férfi segítő társát az asszonyt, nagy jót tett a későbbi nemzedékekkel.

Hogy miért?

Azt legjobban megtudják mondani a szalma özvegyek. Minden ami „asszonyi“ a szó nemes értelmében szép. Igaz, hogy ez lehet csak szokás. Nemzedékről-nemzedékre szálló megszokás. Hogy a férfi az asszonyt szépnek találja.

Hát ez nagyon természetes.

Hiszen ha az utcán jó alaku nőt látunk: a kis gimnazistától a reszkelő kezű öreg bácsiig — mindannyian visszafordulunk utánuk. Megnézzük. Jól megnézzük és úgy magunkban elsóhajtunk valamit. De jó volna, ha nem másé volna! Hátha még az általános ízlés szerinti „csinos nő“ láttatni engedni a bokáját? Ugy-e?

Hanem itt álljunk meg kissé!

Ugye ha valaki 13 ra bankot ütött: „zért a pénzért megszerzi magának az élvezetet, hogy kigusztáljon?“ Természetesen 8-asra.

Türelmetlen, heves vérű játékos az illet nem tudja vagy nem akarja megérteni. — Ugysem változik az meg.

Hát nem változik meg, az igaz, hanem az alatt, amíg én azt a kártyát gusztálom, hirtelenében olyan fellegvárakat építek magamban, hogy ahhoz képest a vízi tündér királylaka nádfődeles kis házikó.

Illúziók fognak el, látomások, miket átélni gyönyörűség, remény és kétkedésekkel tele, édes, kínos várakozás. Vajjon a piros nyolcas lesz-e? Nem, — nem. Bizonyosan a makk, Hátha a tők vagy zöld?

Ezt az élvezetet — mert gyönyörűség az — csak az igazi „kártyás“ érzi.

És a többi igazi kártyás irigykedve nézi a szívből, lélekkel „gusztálót“ az aki nem azért teszi, mert így látta az apjától, hanem aki ambícióval gusztál. És nem azt irigylik, hogy talán kigusztálja valamelyik 8-ast. Nem.

Hanem azt a percet, az alkalmat irigylik, hogy gusztálhat.

Arról aztán igen érdekes beszélni, ha véletlenül tényleg 8-as jött.

Tíz eset közül egyszer.

Nincs az a hadvezér a győzelmes ütközet után, nincs az a sakk játékos, gladiátor a megnyert küzdelmes parhié után aki büszkébb lenne, mint az e játékos a ki tudta „gusztálni“ a kártyát a mit „akart“?

Mert azt akarta és az ő érdeme, hogy ki tudta gusztálni!

Ezt senki fia ő tőle el ne vitassa! Aztán mindenkinek más és más a többiekénél jobb methodusa van arra, hogy kell gusztálni?

Az egyik oldalt, a másik felül vagy a sarkon kezdi, van aki közben kabalázik; más meg nem tud hozzá se fogni, míg rá nem gyújt, pedig éppen most dobta el az égő cigarettát. És ez mind csalhatatlan szabály, mitől eltérni nem szabad.

Ha aztán nem sikerült a dolog? Ki tehet róla! Én nem! Így volt megírva.

Nincs nagyobb fatalista, mint a kártyás. Belenyugodni a mi megtörtént és remélni, hogy jön újabb, jobb. Milyen epedve lesi a legközelebbi alkalmat, hogy megint várhasson, most már talán más kártyát!

Nem érti ezt más, csak az igaz kártyás.

Különb élvezet ez, mint a borivóé, aki cseppenként szürcsöli a nekírt, hogy tovább tartson.

Különb, mert nem tudni, mi lesz. A nektárról tudjuk, hogy édes, ott csak nyujtani akarjuk az élvezetet. A kártyás nem tud előre semmit, csak remél, vár, gyötrődik és egész valója kéjes érzéssel telik meg.

A szenvedélyes vadász talán el tudja ezt képzelni. Az is vár, remél, gyötrődik. Csak hogy itt meg az a különbség, hogy a kár-

A debreczeni hölgyek örömeire

létesített a **Budapesti Csipke Áruház**

egy fiók üzletet helyben **Sas-utca**

a közönségszülő új palotában.

A Csipke Áruházban

a legolcsóbb áruktól a legfinomabb francia újdonságig mindenféle csipkészővetek 2 krtól, csipkészővetek 29 krtól.

izlésnek megfelelő cikkek árusítatnak még itt s ha nem létezet olcsó árakért. Csipkék és szallagok métere 2 krtól, csipkészővetek 29 krtól.

Divat keztyűk párja 14 krtól, Harisnyák párja 19 krtól. Selymék, falyolok és ruha díszekben óriási nagy választék!

Kaponta érleznék újdonságok!

Megtekinthető vétel kényszer nélkül!

kir. pénzügyigazgatót a pénzügyi kormány saját kérelmére Veszprémbe helyezte át. Azt hiszem, mindnyájunk meggyőződését nyilvánítom, amikor megállapítom, hogy itt működésének egész ideje alatt részrehajlás nélkül vezette és intézte a pénzügyi közigazgatást. Azt hiszem, hogy hozzájárul tehát a bizottság, hogy eltávozása felett érzett sajnálatunkat jegyzőkönyvben fejezzük ki. A másik esemény az, hogy ugyancsak a pénzügyi kormány a debreczeni pénzügyigazgatói tisztet nagyságos Ternovszky Alajos volt szegedi pénzügyigazgatóval töltötte be. Hosszas szegedi működése záloga annak, hogy az ő részrehajlatlan, igazságos eljárása itt is érvényesülni fog. Kérem, hogy az állam és a polgárság jól fölfogott érdekeit igazságossággal szolgálja. Üdvözlöm az új pénzügyigazgató urat és kívánom, hogy közöttünk jól érezze magát.

Az éljenzéssel foglalt üdvözlő beszédre Ternovszky Alajos pénzügyigazgató a következőkben válaszolt:

— Hálásan köszönöm méltóságod kegyes szavait. Az én szerény véleményem szerint a pénzügyeket vezető tisztviselő éppen olyan polgártársa a többi polgárembernek, mint bárki más. Együtt kell tehát érezni s nem csak mint bíró, de mint védő is kell ügyükben eljárni. Ez az együttérzés vezetett engem eddigi működésemben. Nemcsak az állam, hanem a köz, a közönség, a község érdeke is szemem előtt lebegett. A magyar ember nem igen szeret foglalkozni a pénzügyi törvényekkel, ezért az volt az elvem, hogy a pénzügyi tisztviselő ne csak elintézzze a polgárság ügyeit, hanem tanácsot is adjon nekik. Igérem, hogy ezután is, itt is ez lesz az elvem. Köszönöm az előlegezett bizalmat. Igérem, hogy az ügyeket mindig úgy fogom előadni, hogy soha senki ne mondhatta: egyoldaluan jártam el. Kérem bizalmukat továbbra is.

A bizottság megéljenezte az új pénzügyigazgatót s ezután a folyó ügyek tárgyalására tért át.

tyásnak már a kezében van, amit várt, csak meg kell nézni.

És ez! ez a megnézés! Annak a mi-kéntje!

Éz a gyönyör, a kéj, az üdv!

Ugy képzem a dolgot, hogy Éva anyánk nagyon szép asszony volt, hanem Ádám meg nagy inycenc lehetett. Mikor a paradicsomból kistájgerolták őket, Ádám kezdett többet foglalkozni ösanyánkkal, az asszonyával.

Már amikor ideje volt hozzá. Mert bizony sokszor hetekig oda maradt Ádám, dolgozni kellett, még pedig szakmányba.

Tudvalevő dolog, hogy Évának gyönyörű szép haja volt, hosszú, aranycsillogó, sarkig érő. Egész testét betakarta, mint a selyem peplum.

És erős a meggyőződésem, hogy Ádám volt az első, szenvedélyes „kártyás” aki szeretett és tudott „gusztálni.”

Éva meg raffináli volt mint minden asszony.

Mese beszéd, hogy a hideg ellen öltözött volna fel először állati bőrökbe — ruhákba az első ember.

Hol volt még akkor a jégkorszak!

Hiszen akkor még meleg, tropikns időjárás volt mindenütt. Folytatjuk.

A Gönczy-ünnep.

Szoborleplezés Hajduszoboszlón.

E hó 4-én, vasárnap délelőtt leplezték le Gönczy Pál szobrát Hajduszoboszlón nagy ünnepek között. — Megjelent ez ünnepélyen közéletünk számos kitünősége, a hazai tanítószáz képviselői, egész Szoboszló városa.

Ott voltak a Gönczy-család tagjai: Gönczy Bőla, özv. Csiky Kálmáné, a szoboszlói Gönczyek; továbbá mint a közoktatásügyi miniszterium képviselője, dr Erőss Lajos, a tiszántúli egyházkerület püspöke, Dégenfeld József gróf, Domahidy Elemér főispán. Kovács Gy. alispán vezetése alatt a vármegyei tisztikar, Justh János országgyűlési képviselő, Csánki Viktor, Tóth József és Eötvös Károly kir. tanfelügyelők, Gombóc Mihályt, az országos nőképzőegylet igazgatója, K. Tóth Mihály tanácsnok, Nagy Gyula, Tóth Árpádné, dr Matolcsi László, dr Gulyás István, Brassay Károly, Magi Lajos főgymnásiumi tanárok, Simon Lajos, a tanítók orsz. szövetségének titkára, Rákos István, a budapesti tanítótestület küldötte. Ézenkívül képviseltette magát a hadházi püspökladányi ref. tanítóképző: Nagy Vilmos és Kiss György küldöttek által, a magyar ref. tanítók orsz. egyesülete, az alsószabolcs—hajduvidéki ref. egyházmegyei tanítótestület, a mezőturi ref. tanítótestület, a debreceni ref. tanítótestület stb.

A diszközgyűlés.

A gyűlésen résztvevők legnagyobb része a Debrecenből 8 óra 57 perckor induló gyorsvonaton érkezett Szoboszlóra, ahol G. Tóth János polgármester üdvözölte a vendégeket s hosszú kocsisor vitte be őket a városba.

A polgári iskola tornacsarnokában folyt le a diszközgyűlés, melyet Csurka István egyesületi elnök tartalmas beszéddel nyitott meg s üdvözölte a különböző testületek képviselőit.

Majd Tassy Miklós titkár olvasta fel Molnár Viktor államtitkár és Berzeviczy Albert képviselőházi elnök üdvözlő leveleit.

Ezután Simon Károly méltatta Gönczy Pál érdemeit, míg Csánky Viktor kir. tanfelügyelő és Udvarhelyi József Gönczy Pál egykori tanítványa érdekes visszaemlékezéseket közöltek a nagy pedagógusról.

A szobornál.

Gyűlés végeztével Szoboszló városa vilás reggelivel vendégelte meg a tagokat, mely után a közönség a ref. templom kertjébe vonult a szobor leleplezésére.

Itt először is a szoboszlói dalárda énekelt el a Himnusz, mely után Csurka István ismertette a szobor keletkezésének történetét s átadta azt Szoboszló város gondviselésébe.

Beszéde közben lelu'ott a lepel a szoborról s ott állott az ezrekre menő tömeg előtt ióságos alakja.

Majd Mocsáry László tanító szavalta el Lampérth Géának, a jeles poétának alkalmi ódáját, amelyből közöljük e gyönyörű részletet:

Mert az iskola az Isten legszebb kertje.
Zsenge gyermekesereg a palánta benne.
Ki belé szegődik sort kapál, nyes, gyomlál:
Isten képére embereket formál.
Nehéz munka, de szép, nemes, dicső, áldott,
Gönczy Pál ily nemes dicsőségre vágótt.

A nép fiához lehajlott nagy lelke;
A gyengét, az árvát magához emelte.
Ólja, tanította s irányt szabott nekik:
Az élet nagy útját hogyan járiák végig,
S maga járva elől eleven példának;
Mávelt hű fiaikat nevelt a hazának.

Fényes útja mikor magasba vezette,
Ezt a kedves kertjét akkor sem feledte.
Míg a szíve dobbant s fénylött a szép elme,
Az iskola marad gondja és szerelme.
Se fény, se rang el nem csábította tőle:
Maradt Magyarország első nevelője!

A család köszönete.

G. Tóth János átvette a szobrot s szoboszló város nevében megkoszorozta. Koszorut helyeztek még: a Gönczy egyesület, az Országos nőképző egyesület, Gönczy Bőla, a szoboszlói ref. egyház és iskola, Hajdúvármegye, a szoboszlói polgári iskola. A Gönczy család nevében özv. Csiky Kálmáné a következő beszédben mondott köszönetet mint azoknak, kik a szobor létrehozásán fáradoztak.

Minden ez ünnepélyes alkalommal én is szót kérek, az elfogódás érzetével teszem ezt. Megvallom, elfogódva és megilletődve léptem át a város határát, mely boldogult atyám szülőhelye. Mindig vágytam volt meglátni Hajduszoboszló városát s most kétszeres az öröömöm, hogy olyan ünnepély alkalmából róhatom le a gyermeki kegyelem adóját, mely atyám emlékezetének van szentelve.

Az ő reá való visszaemlékezések érzései mellett azonban a hála érzete is átfogja lelkem e pillanatban; a hála érzete azok iránt, akik e szép ünnepélyt létrehozták, akik olyan megható kegyelettel vannak szeretett atyám, Gönczy Pál emléke iránt s ébren tartják az utókor előtt is az ő emlékezetét, jól esik látni, hogy nem vészett ki még e nemzetből a hála és az elismerés holtuk után is ama nagyjai és jelesei iránt, akik csendben és feltűnés nélkül sokat alkottak munkásai voltak e hazának s nagy érdemeket szereztek nehéz időkben a haza kulturájának és felvirágztatásának munkájában. Szép példáját szolgáltatja e nemes tulajdonság megnyilvánulásának Hajduszoboszló városa, a magyarság e büszkeszke, midőn felülija Gönczy Pál emlékezetét s szobrot állít jelesének a város falai közt, aki itt született, hogy az a szobor hirdesse későbbi időkig az ő alakjában a szorgalmat, a munkát s ne engedje elmúlni soha emlékezetét az ő szűkebb hazájának fiai előtt.

Fogadják kérem ezért, hálás szívem legmélyebb köszönetét. Szíven egész melegével mondom köszönetet a Gönczy-egyesületnek is, mely Gönczy Pál nevében és az ő munkásságának jegyében született meg s már is kiváló kulturális missiót tölt be; Hajduszoboszló városának, mely oly szeretetreméltó kegyelettel vette ki részét e szép emlékünnepegy megteremtésében; e város derék polgármesterének és polgárságának, a szoboszlói ref. egyháznak s ez egyház kiváló lelkipásztorának, aki szívvel-lélekkel fáradozott az ünnepély sikere érdekében s mindazoknak, akik részvételükkel és megjelenésükkel atyám emlékének

Központi Cipő és Kalap nagyáruház

Debreczen, Piac-utca 41. A Pötözdével éppen szemben.

Alapítatott 1899.

Megyei telefon 435. szám.

Ajánlja a közelgő őszi idényre

cikkeit a legjutányosabb árak mellett.

tűnő olcsó árak mellett.

férfi-, fiu- és gyermek cipőit

Iskola cipők

„Lábüdv cipők”

Képes Árjegyzék kívánatra bárhova ingyen és bérmentve.

kalapok, sapkák és más uri divat a leggondosabban, a legjobb anyagból készítve, már rendelkezésre állnak, felgyedüli elárúsító helye. — KÖZPONTI címre tessék figyelni!

oly lekötélezően adóztak. S most kérem a jó Istent, hogy áldja meg a várost és vidékét minden jóval, árássa el e népet üdvözítő kegyelmével, hogy virágozzék és boldog legyen a hajduság és Hajdusoboszló városa, magyar hazánk nagyságára, erősödésére és javára!

A beszéd után a szobrot körülálló fehér ruhás leányok közül egy kis leány szép csokrot nyújtott át Csiky Kálmánnak. Majd Mocsári László debreczeni tanító szavalta el Lampréth Géza alkalmi költeményét s mély érzésű művészi előadásával nagy hatást keltett.

A diszebed.

Két órákor diszebed volt a Bika-szállóban, melyen 3—400 ember vett részt. Felköszöntőkben nem volt hiány. Egymást érték a szebbnél-szebb toasztok, melyekből kijutott Somogyi Sándor szobrászművésznek is, aki a szobrot nagy gondjai és művészettel alkotta. A vendégek az esti vonattal utaztak el, mivel a hangverseny Pénztáros főjegyző halála miatt elmaradt.

Tovább tart a harc az építőiparban.

Terrorizálnak a munkások.

Legutóbb beszámoltunk arról, hogy a kőműves munkások követelésének teljesítése iránt az építőiparosoknál meg volt a hajlandóság. Tegnap azután amikor a követeléseket tartalmazó memorandum az építőiparosok elé került, a tárgyalások hirtelenül megszakadtak és így megegyezésről e pillanatban szó sincsen. A harc tovább folyásának oka, hogy a munkások beadványának hangját az építőiparosok oly sértőnek találták, hogy minden további tárgyalást megakasztottak.

E határozatnak azután szomorú következése lett. A sztrájkolók ugyanis a legkésőbbesetthez eszközözni kezdtek és mert többen voltak akik a munka megkezdését akarták, sőt munkába is állottak, ezeket meg is támogatta ma az egyik sztrájkvezér.

A támadó Labanc András, aki a sztrájkmozgalomban vezető szerepet játszott. Labanc ma megtámogatta Gulácsi György és Szikszay Sándor kőműveseket, amikor ezek munkába mentek és ültelte őket.

A verekedő sztrájkvezért a rendőrségre vitték, ahol a kihágási bíró tizenöt napi elzárásra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte.

A rendőrség egyuttal gondoskodott arról is, hogy azokat a munkásokat, akik dolgozni akarnak hasonló inzultus ne érhesse és ezért az építkezésekhez, amelyeknél most is folynak a munkálatok, rendőröket rendeltek ki. Ugy szintén külön rendőrorjáratok vigyáznak az utcákon is, hogy a sztrájkolók és a munkában állók között verekedés ne keletkezzen.

Az ácsok sztrájkjában változás nem állott be, a harc még mindig tart.

Végkiárulás.

Csak rövid ideig.

Az üzlet áthelyezése miatt
**végeladás férfi-, női-
és gyermekcipőkben,
kalap- és férfi-dívat cikkekben.**
Minden áron alul adatik el.

Glück Ede

a Kistemplommal szemben. Barak.

Fertőzött utasok a debreczeni járványkórházban.

Koleragyanus eset Körösmezőn.

A debreczeni rendőrség megfigyelt figyelemmel és nagy eréllyel hajtja végre a kolera ellen való védekezés érdekében szóló intézkedéseket, addig azonban más hatóságok könnyelmű feledékenységgel járnak el a nagyfontosságú kérdés kezelésénél. Mert csakis így történhetett meg fegnap, hogy egy minden valószínűség szerint kolerabeteg utas által fertőzött kocsi tovább mehessen s tovább mehesse e kocsi utasai is, akik a kolerás beteggel együtt utaztak. Körösmezőn ugyanis egy galicziai utas rosszul lett koleragyanus tünetek között, le is szállították, be is vitték a közkórházba, a kocsit azonban tovább eresztették fertőtlenítés nélkül és csak akkor jutott eszébe a hatóságnak, hogy tenni kellett volna valamit, amikor a vonat már Nagykárolyban volt. Itt azután más kocsiba ültették az utasokat, akik tovább jöttek Debreczen felé, ahol kilenc ki is szállott.

A fertőzött kocsi.

Tegnap egynegyed tizenkettőkor kapta meg telefonon az első értesítést a debreczeni rendőrség, hogy Nagykároly felől érkezik a 4221. számú III. osztályu kocsi, amelyet egy utas koleragyanus megbetegedése miatt fertőzöttnek kell tekinteni.

A rendőrség részéről Ozory István rendőrkapitány Varga Emil dr. hatósági orvossal a pályaudvarra ment, ahova félórás késéssel meg is érkezett a nagykárolyi állomásfőnökség ama távirati utasításával, hocsit és utasait továbbítsák Budapestre, ahol a fertőtlenítés meg fog történni. A jelzett vonaton a fertőzött kocsiban tizenhat utas volt, akik jajveszékelve fogadták a rendeletet, hogy tovább kell menniök Budapest felé.

Sokan tiltakoztak is az ellen, hogy őket tovább szállítsák és kilencen le is akartak szállani már csak azért is, mert utjuk célja egyenesen Debreczen volt.

A rendőrség nem is tehetett kifogást ez ellen, mert a miniszteri rendelet szerint nem is lehetett megtiltani az utasoknak a leszállást. Kilenc utas ki is szállott.

Fertőtlenítik az utasokat.

Ozory István rendőrkapitány és Varga Emil dr. a járványkórházba vitték a 4221. számú vonatról leszállott utasokat, ott megfürdették és fertőtlenítették a podgyászaikat is. Fél négy órákor Tüdős Kálmán dr. főorvos újból megvizsgálta őket, helybenhagyta az intézkedéseket s azután hazabocsátották az utasokat, akiket még öt napig a hatósági orvosok felügyelet alatt tartanak.

Az itt leszállott utasok a következő helyekre szállítottak:

Klein Béláné született Lövy Hermina Bella 3 éves és Sándor 14 hónapos gyermekeivel József királyi herceg-utca 11. számú lakásába, Özegy Vida Mihályné született Gencsán Mari 63 éves batizvasvári lakásné fia Gencsán Sándor máv. fűtő Tégláskert 14. számú lakására, Szabados Lászlóné született Fón Lina 39 éves, csengerbabospusztai lakosné, Sándor 10 éves és Ferenc 9 éves fiaival testvérehez Fón Józsefhez Peiőfi-tér 6. szám alá, Kósa Zsigmondné született Herceg Mária 44 éves asszony, Csapókeret Kuruc-utca 98. számú lakására, Klein Bénéz 14 éves polgári iskolai tanuló Klein Márton Bethlen-utcai lakására.

A kolera gyanus beteg a vasuton.

Körösmezőn jelentették az állomásfőnökségnek, hogy az egyik III. osztályu kocsiban, amely Galtciából jött kolera gyanus tünetek között rosszul lett egy lengyel munkás, akit azonnal leszállítottak és a kórházba szállították, ahol hír szerint megállapították, hogy a beteg kolerás. Az állomás a kocsit utasaival együtt tovább bocsátotta. A kocsi Szatmárra, majd Nagykárolyba ért, ahova ugyanakkor megérkezett a körösmezői hatóság értesítése, hogy a kocsi fertőzött. Nagykárolyban azután a fertőzött kocsit lekapcsolták, az utasokat leszállították.

Viták a házi csatlakozások körül.

Csatornázási ügyek a tanács előtt.

Alig mulik el tanácsülés, amelyen a csatornaépítéssel kapcsolatosan valamely kérdést ne tárgyalnának. Rendesen azonban alig érdembeli dolgot, hanem csak formai kérdéseket.

Ma is több részlete a csatornaépítés ügyének került tárgyalás alá. Először arról volt szó, hogy a házi csatlakozásokhoz kőagyag csöveket, vagy ugynevezett Zizeller-féle drótbetétes csöveket használjanak. A csatornázási bizottság két ízben, a tanács egy ízben foglalt állást a drótbetétes csövek mellett. A közegészségügyi mérnökosztály kiküldött segédmérnöke azonban a kőagyag-csövek mellett foglalt állást s mert nem tudta érvényesíteni akaratát, a tanács határozat:

Legszolidabb alapon álló elsőrendű új órás, ékszerüzlet és műhely

Sándor Ármán

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 41. szám alatt.

(Dréher sörcsarnok mellett.)

Prima briliántok

Preciz órák

Gazdag ezüst raktár

Eddig nem létezett olcsó árak!

ellen a közgyűléshez akart főlebbezni. Ezt a jogát azonban a tanács egy része nem ösmerte el s így szavazásra került a dolog, aminek vége az lett, hogy a segédmérnök észrevételeit mégis a közgyűlés elé viszik.

Ugyancsak ez ügyvel kapcsolatosan kimondta a tanács, hogy tartozik a vállalkozó Fried és Adorján cég azokat a hidakat, amelyeket az építés alatt a forgalom biztosítása szempontjából épít és amelyek állandó jellegűek a szerződés szerint folyómétereinként harminc koronáért, azokat pedig, amelyeket rövid időre s úgy épült, hogy azokat az egyik helyről a másikra viszik díjazás nélkül felállítani.

Végül a tanács kimondta még, hogy Nagy Sándor bérlőnek bérösszegéből, miután a nyílt árok építésére 5400 négyszögöl területet elvesznek, 200 koronát leírnak.

Kiutaltak még 2500 korona előleget a Magyar államvasutaknak a csatorna építés folytán szükségessé vált alátámasztási és hidépítési munkálatokra, amelyeket MÁV. maga épített.

MŰVÉSZET.

— A debreceni zenekonzervatoriumban a beiratkozások f. hó 12 ig tartanak. Felvételnél kezdő tanulók 8, haladók 10 korona havonkénti tandíjjal. Ez iskola Debrecen egyetlen zeneintézete, hol okleveles tanárok működnek, kik nemcsak a tantervhez, hanem módszeréhez is alkalmasok, az országos kir. zeneakadémiának és teljesen a világhírű főiskola szellemében tanítanak. Főtanszakok: zongora, hegedű, ének, gordonka. A hivatásos órák alatt: d. e. 11—1-ig, d. u. 5—6-ig készséggel szolgál bővebb felvilágosítással: P. Nagy Zoltán igazgató (Piac-utca 26. sz.)

Iskolák tanító nélkül.

A közigazgatási bizottság ülése.

Debreczen város közigazgatási bizottságának mai ülésén szomorú tényre mutatott rá Fejér Ferenc dr. bizottsági tag, amikor a kir. tanfelügyelő jelentésénél kapcsolatban felszólalt és kijelentette, hogy Debreczen városa, ha már nagy költséggel létesítette a tanyai iskolákat, joggal elhatározhatná, hogy abban tanítsanak is. A kultuszminiszternek azonban mindeztideig nem volt sürgős hogy tanítókat nevezzen ki a tanyai iskolákba, ahova a tanyai gyerekeknek már most járniuk kellene. A tanfelügyelő a kormány e uagy mulasztásának magyarázatára csak annyit tudott mondani, hogy a miniszter még sehova sem nevezett ki tanítókat nemcsak Debreczenbe nem. Ez azonban csak sulyosítja a hibát, nem enyhíti. Az iskoláknak tanítókkal való ellátása nemhogy Debreczen városára nézve, amelynek közönsége elég nagy áldozatokat hozott eddig is, hanem kötelessége a miniszter urnak előbb való kötelessége a nyaralásnál is.

A polgármester jelentése.

Az elmúlt hónapban a rendőrség letartóztatott 1. rendőrségi kihágásért

224, egyet eltoloncoltattak, 66 kényszerut levéllel, kutasítottak 43 egyént. Kiadtak 58 iparendélyt, 88 munkakönyvet. A katonai létszám volt: közös hadseregbeli 695 ember és 533 ló, honvédségi 2432 ember és 716 ló. Mint átkeiő beszámoltattott 2 tábornok, 5 törzstisz, 54 főliszt, a Salétrom kaszárnyában 600 honvédhuzár és 600 ló. A fősorozáson 247 debreczeni és 36 idegen illetőségű legényt soroztak be.

Kivándorlási célból kiadatok 2 utulevelét. Az általános csatorna-hálózat és a közúti vasutnak állomássá való átalakításának építész munkálatai folyamaiban vannak. A város törvényhatósági bizottsága augusztus 18-án Ó Felsége 80-ik születésnapja alkalmából dísz közgyűlést tartott és Ó Felsége nevére 100,000 koronás alapítványt tett.

Bejelentette a polgármester, hogy a hus és fogyasztási adók megváltása tárgyában a pénzügyigazgatósággal augusztus 25-én egyezkedési tárgyalást tartottak, amely azonban — sajnos — nem vezetett eredményre.

A közegészségügy.

Az egészségügyi viszonyok a múlt hónapban jelentékeny javulást mutattak; a halálozások csökkentek. A hagymáz a hónap vége felé nagyobb számban lépett föl, a ragályos betegségek elszórtan mutatkoztak. Előfordult kanyaróban 14, vörhenyben 5, ronszó toroklobban 5, számarhurutban 7, has-tífuszban 19, járványos fültömőgyölyben 1, gyermekági lázban 1, trachomában 2 megbetegedés de mind enyhe lefoiyással, mindössze a vörheny és ronszó toroklob okozott 1—1 halálozást.

Az orvosrendőri piacvizsgálatot, tekintettel a fenyegető kolera veszedelemre, fokozott szigorúsággal, a hónap vége felé pedig mindennap fogantatottak és sok romlott és éretlen gyümölcsöt koboztak el. A kolera-veszedelem ellen az óvintézkedések idejében meglették. A köztisztasági viszonyok a régi állapotokhoz képest jelentékeny javulást mutatnak.

Született a múlt hónapban 261 gyermek. Elhalt 152 egyén és pedig ref. 42 férfi, 46 nő. Holtan született 18 gyermek. A legtöbb halálozást okozta a bélihurut 31, tüdővész 21, gyermekkori görcsök 10 és ták 15. Há-zasságra lépett 39 pár.

Az elmúlt hónapban a kórház betegforgalma a következő volt: átjött a múlt hónapból 266, felvételt 392, elbocsájtott 370, meghalt 18, maradt szeptemberre 270 beteg, 137 férfi, 133 nő.

Tanügy.

Az elmúlt hónapban a közoktatásügyi miniszterium Molnár Ferenc ohattelekházai tanítóit igazgató tanítóvá léptette elő és részére 200 korona személyi pótlékot utalt ki. Ker-e z Sándor izraelita tanító 200 K korpótlékot kapott.

Kimondta a miniszter, hogy a macsi uradalom iskoláját 1911 szeptember 1-től állami kezelésébe veszi. A tanyai iskoláknál 2 állás üresedésben van, az egyik állás (az elepi iskolánál) már január óta; amely állásokra be érkezett kérvényeket a tanfelügyelő a miniszterhez felterjesztette, de a kinevezések eddig még nem történtek meg.

Fejér Ferenc dr. bizottsági tag helytelennek tartja, hogy a város nagy költséggel épített iskolákat s azok most üresen állanak. Meg kellene sürgetni a minisztert ebben az ügyben.

Csánky Viktor kir. tanfelügyelő kijelenti, hogy a késlekedés okát nem tudja. Csak annyit tud, hogy a miniszter még sehova sem nevezett ki tanítókat. A kinevezéseket ő is várja.

Adózás a múlt hónapban.

Az múlt hónapban befolyt egyenes adóban 442 932, indmentességi díjban 454, bélyegjő-

vedékben 40,126, jogilletékben 146,739, díjővedékben 1033, dohányjővedékben a vármegye fogyasztásával 167,022, határvámjővedékben 43,760, fogyasztás és italadóban 25,833 korona. A miniszter 21 esetben engedélyezett fizetési halasztást.

Állategészségügy.

Az elmúlt hónapban az állategészségügy elég kedvező volt. A VII. körzetben a veszettség 1 szarvasmarhán állapított meg. Az V. körzetben pedig 3 lovon a takonykór, a beteg állatok kiirtattak. Az I. és II. körzetben megállapították a sertésvész, míg az I. és V körzetben megszűnt a lépfene, a VIII. körzetben pedig a sertésvész, minek következtében a sertésvásárok szabadabbá lettek.

Már az áprilisi jelentésében felhívta az állatorvos a bizottság figyelmét azon körülményre, hogy a közvágóhídon levágott husnak a vágóhídról való elszállítása alkalmával a husiparosok segédcszemélyzete a letakart husra ráül és a hus rendszerint undorító, piszkos vérrrel átívodoit ponyvával takartatik be.

Fel is hívta erre a bizottság a rendőrfőkapitány figyelmét, hogy a hus csak horganylemezzel bevont kocsin és tisztá, vízhatlan vítorlavászonnal letakarva szállítható, arra ráülni tilos, akik pedig ez ellen vétének, szigoruan büntetessenek. Ennek dacára közvetlen tapasztalatai alapján jelenti a főállatorvos, hogy a husiparosok legnagyobb része nem tartja be a rendeletet. A csupán husszállításra rendelt kocsikön szállítják a vágóhídra a leölésre szánt sertéseket és borjúkat, úgy, hogy a husszállító kocsi állati ürülékekkel szennyeződik be; a hus így piszkos, ki nem mosott, vérolvadékkal tarkozott ponyvával tarkartatik be, amelyen a husiparosoknak a közvágóhídon elfoglalt, összes segédcszemélyzei helyet foglal.

Mint hogy az ellenőrzésre és a visszaélések megszüntetésére a rendőrség magában nem képes és az élőállatoknak a husszállító kocsikön a vágóhídra való szállítását, továbbá a husnak mindig kimosott, tiszta vítorlavászonnal való letakarását ellenőrizni a helyszínen, a közvágóhídi igazgatóság tudja legkönnyebben ellenőrizni, javasolja, hogy az ellenőrzéssel a vágóhídi igazgató és ellenőr feyelemi felelősség terhe mellett bizasék meg.

Jelenvoltak: Domahidy Elemér főispán einöklete alatt: Kovács József polgármester, Körner Adolf ib. főjegyző, Magoss György dr főügyész, Bészler Károly árvaszéki elnök, Csóka Sámuel, Medgyaszay Miklós tanácsnokok, Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Tüdős Kálmán főorvos, Reitz János főállatorvos, Balkányi Miklós dr, Bacsó dr, Fejér Ferenc dr, Szilágyi Imre, Somogyi Pál, Zöld József és Tatay Zoltán jegyzők.

A Debreczeni Tornaegyesület vasárnapi atletikai versenye.

A D. T. E. 6: 3-ra győz a M. Sp. E. ellen.

Szép közönség előtt folyt le vasárnap délután a D. T. E. ez évi orsz. junior atletikai versenye. Az esős időjárás ugyan sokakat visszatartott, azonban kialakulóban van már városunkban is az időjárástól vissza nem riadó sportszerető közönség, mely megtudja becsülni a férfias testedzés értékét.

Az atletikai verseny az idegen atléták élénk részvételével folyt le, csak a kassaiak nem jöttek el. Az egyes számokban szép és érdekes küzdelmeket vívtak meg a versenyzők. Az elért eredmények tekintettel arra, hogy juniorok érték el, általában elég jók, egy számban pedig elsőrangú senior atlétának is becsületére

ANGOL URI SZABÓSÁG.

Az őszi szövetségű tudóságok megérkeztek
SZABÓ LÁSZLÓ férfi szabóhoz. Széchenyi-útca I. szám alatt.
ELŐKELŐ DIVAT.

MODERN SZABÁS.

PONTOS KISZOLGÁLÁS.

váló eredményt ért el az első győztes. A D. T. E. fiatal tagja, Pogány Géza az új súlydó csillag, ki kellő training mellett hamarosan felül fog dobni a 13 méteren. Volt más meglepetés is, mely különben inkább tanulság jö-
lehetőségű szenior atléták számára, kik elért eredményeik után további szorgalmas training helyett a pihenéstől várják formájuk javulását.

A versenyen nagyon szépen szerepeltek a nyíregyházi Torna Vivó Egylet, a Hódmezővásárhelyi Torna és Vivó Egylet és a D. T. E. atlétái. Eredményesen versenyzett Hoffmann Lajos, biztató tehetség Róth Jenő, Pogány Géza és Fülöp Miklós.

Az atletikai versenyt követő labdarugó mérkőzés folyamán rendkívül izgatott és élvezetes játékban gyönyörködhetett a közönség. Mindkét csapat finoman játszott és az egyéni játék helyett az összájátékra és szép kombinációk keresztülvitelére fektette a fősúlyt. A D. T. E. csapata az egész mérkőzés alatt fölényben volt, de különösen a második félidőben volt érezhető fölénye.

A mérkőzést teljesen pártatlanul és kifogástalanul Ezry Miklós vezette.

Az atletikai verseny részletes eredménye a következők:

60 méteres síkfutás orsz. junior. 1. Kiss Aladár Ny. T. V. E. 2. Hoffmann Lajos D. T. E. 3. Elek László H. T. V. E.

Egynegyed angolos síkfutás orsz. junior. 1. Róth Jenő D. T. E. 2. Kalmár B. D. T. E. 3. Kain Nándor K. O. E.

Magasugrás orsz. junior. 1. Ferenczi Zoltán D. T. E. 2. Hoffmann Lajos D. T. E. 3. Elek László H. T. V. E. 3. Orbán Sándor H. T. V. E.

Rudugrás orsz. junior. 1. Tóth Sándor H. T. V. E. 2. Hoffmann Lajos D. T. E. 3. Márton Sándor D. T. E. Erős küzdelem.

Diszkoszvetés orsz. junior. 1. Pivnyik Gyula Ny. T. V. E. 2. Patóh Sándor D. T. E. 3. Masáth Ferenc D. T. E.

Súlydobás orsz. junior. 1. Pogány Géza D. T. E. 2. Masáth Ferenc D. T. E. 3. Orbán Sándor H. T. V. E.

Fél angolos síkfutás vidéki szenior. 1. Kiss Aladár Ny. T. V. E. 2. Fülöp Miklós D. T. E. 3. Róth Jenő D. T. E.

Egynegyed angolos síkfutás vidéki szenior. 1. Garai Kálmán, 2. Fülöp Miklós D. T. E.

Rudugrás vidéki szenior. 1. Hoffmann Lajos D. T. E. 2. Márton Sándor D. T. E. 3. Holtverseny Majoros László D. T. E., Moravec Jenő D. T. E.

Kalapáshajtás orsz. junior. 1. Grószmann Alfréd Ny. T. V. E. 2. Pál Sándor Ny. T. V. E. 3. Szécsényi István D. T. E.

Elegáns

KALAP

ujdonságok

a legolcsóbbtól a legfinomabbig

LENGYEL

SAMUNÁL

Piac-utca 43.

A legújabb kiadásokban kaphatók

Iskolai könyvek Csillag Arthur

és írószerek

könyv- és papírkereskedésben a Városháza épületében.

SZÍNHÁZ.

* **Átalakítások a színháznál.** A tanács mai ülésén megbizta Aczél Géza főmérnököt, hogy a színháznál szükséges átalakításokat 2197 korona 20 fillér költség keretén belül eszközöltesse.

* **Véslámpák a színháznál.** Zilahy Gyula színházigazgató ma bejelentette a tanácsnak, hogy szerződést kötött Zsengeri Hugó vállalkozóval a színházhoz 36 darab Ignisz-féle véslámpa szállítása iránt.

Az első oltás Debrecenben.

Ehrlich-Hata 606 szerével.

Ma délután a debreceni és vidéki orvosok nagy érdeklődése mellett folyt le az első kísérlet a debreceni közpórházban Ehrlich tanár világhírű szerével.

Horváth Károly dr kórházi főorvos hosszas fáradozása, tanulmányozása s önzetlen munkássága után végre a debreceni orvosok előtt is megtörtént a világhírű szerrel való befecskendezés, amelyeket Horváth Károly dr a nagy tudású orvos maga végezt el. Összesen négy beteget oltottak be, akiket eddig még semmiféle gyógyszerrel nem kezelték.

A női osztályból, ahol 68 beteget gyógykezelnék, most három beteget választott ki a főorvos, a férfi osztályból pedig, ahol összesen 31 beteg van, kettőt. Ezek közül azonban csak egy férfit lehetett beoltani, mert az egyiknek szerv szivbaja van s így a beteget nem akarta a főorvos kísérletnek alávetni. Valamennyi eset a jelen volt orvosok véleménye szerint orvosi szempontból nagyon szép úgy, hogy nagy érdeklődéssel várják a befecskendezések eredményét.

Munkatársunk az oltás után közvetlenül meglátogatta a betegeket. P. F. 18 éves házi leány, akit 0'45 szerrel oltottak be, azt mondta, hogy csakugyan kis fájdalmat érzett s az is tűrhető, ugyanígy nyilatkozott S. E. cseléd, akinek szintén 0'45 adagu szert fecskendeztek be. S. K. egy gyengébb ideges cselédleány, aki 11 hónap óta beteg s aki 0'4 adagu szerrel kapott befecskendezést, sirva felelte, hogy a befecskendezés neki meglehetősen fájt.

A leányoknak a jobb lapockájukon fecskendezték be a szert a bőr alá, míg a férfi betegnek, B. M. nek a comb vastag husába az izom közé.

A szert Horváth dr Ehrlich és Wechsman szerint oltotta föl.

A betegek 5, 6 és 7 köbmiliméter mennyiségű szert kaptak.

Az oltás után Horváth Károly dr a következő táviratot küldte Ehrlich tanárnak:

Ehrlich dr tanárnak

Frankfurt a—M.

Huszonhárom orvos jelenlétében az injekciót a mai napon megkezdtém. Üdvözlöm a nagy föltalálót. Kimerítő tudósítás az észleletről menni fog.

Dr Horváth Károly,
kórházi főorvos.
Debrecen, Magyarország.

UJDONSÁGOK

— **Ülés az egyháznál.** A debreceni református egyház áruügyi bizottsága e hó 7-én délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, amelyen folyó ügyeket fognak tárgyalni.

— **Új tanácsbíró.** A Simonffy Imre halálával megüresedett egyik világi tanácsbírói állásra beadott szavazatokat ma bontották föl. Az erre kiküldött bizottság, amelynek elnökei Erőss Lajos dr püspök és Degenfeld József gróf főgondnok voltak, megszámlálta a szavazás eredményét, amely szerint a tiszántúli református egyház világi tanácsbírája lett 635 szavazattal Magoss György dr, Debreczen város főügyésze. Kaptak még szavazatot Medve Zoltán, Vajai Károly dr, Horthy Szabolcs, Kovács József, Pradrah Sándor és még harmincan.

— **Ternovszky Lajos üdvözlése.** A városi tanács képviselőjében Kovács József polgármester, Magoss György dr főügyész és Csóka Sámuel tanácsnok főkeresték hivatalában az új debreceni pénzügyigazgatót Ternovszky Lajost és üdvözlötték a város nevében.

— **Pénztáros István temetése.** Tegnap délután három órakor folyt le nagy részvét mellett Hajduszoboszlón Pénztáros István városi főjegyző temetése, amelyen a vármegye és Hajduszoboszló város is képviseltette magát. A gyászszertartás Demjén Ferenc lelkész, a sírnál pedig Békési Lajos lelkész imát és Gáthi Tóth János polgármester gyászbeszédet mondott. A gyászszertartás után a dalárda gyászdalt énekelt.

— **A korcsmák vasárnapi zárvaratartása.** A városi tanácsban ma szóba került az a határozat, amely már régen a belügyminisztériumban hever, hogy ugyanis vasárnap a korcsmákat Debreczenbe zárva kell tartani. A tanács ma szükségét látta annak, hogy a határozat jóváhagyását megürgesse.

— **Védekezés a kolera ellen.** A rendőrséghez ma 90 háztulajdonos és 30 kofa ellen érkezett be följelentés, mert ezek nem tettek eleget a hatósági intézkedéseknek.

— **Megint Barkóczy-botrány.** Újabb Barkóczy botrányt jelent fővárosi tudósítónk: Két fővárosi gimnáziumi igazgató, Cserven Flóris dr és Wagner Alajos dr-től Barkóczy szabadulni akar, mert nem barátjai a Mária-kongregációknak. Wagner Alajos, mint a pesti tanári kör elnöke, ezelőtt két esztendővel, mikor a középiskolákban a klerikális terjeszkedés hivatalos védelem miatt megindult, beszédet tartott a kör ülésén és kikelve a klerikális terjeszkedés ellen, olyanformán nyilatkozott, hogy a kongregációk a tanárság körében nem a hitbuzgóságot fogják terjesztetni, hanem a hipokritaságot. Ez a bátor és őszinte szó, melylyel az igazgató a katolikus kongregációk ellen kikelt, vette megdöbbentéssel embevé Wagner igazgatót a Barkóczy szemébe. És most, míg Zichy János gróf külügyminiszter távol volt, felszólította Wagnert, hogy adja be nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

— **A homoki szőlősgazdák kiállítása.** A Szegeden e hó 24., 25. és 26-án tartandó borászati kongresszus és kiállítás rendezésére ma küldte meg Debreczenbe a prospektust, amely szerint Debreczenből 2 gazda küldet be borszáját 60—60 literes hordókban.

— **Bajok az új gáztartály körül.** Tudvalevő, hogy a város a máv. területén az álló-

más hatása mögött egy új gáztartályt épít. A máv. üzemeltetősége most azt kérde, van-e a városnak erre külön engedélye a vasutól. A tanács mai ülésén foglalkozott ez átirattal és kimondta, hogy engedélynek szükségét nem látja fönforogni, mert az új tartály a régi helyén épült s mert ez nem is tekinthető új építkezésnek.

— **Közigazgatási bejárás.** A kereskedelemügyi miniszter rendelkezése a Paci erdőben épített iparvasut közgazgatási bejárását e hó 10-én tartják meg.

— **A csodalkrek anyakönyve.** Most anyakönyvezték a Debreczenben elhalt, romániai összenőtt csodalkrek halálesetét. Az anyakönyv bejegyzés így szól: Folyószám: 1435. Az elhalálozás ideje: 1910. június 28. reggel négy óra. A meghalt neve és lakása: Pantica Ruszen, Vazul és János, Debreczen, Piac-utca 32. szám. Vallása: görög keleti. Életkora: 5 hónap. Szüleinek neve: Pantica Ruszen és Pantica Ruszen Anna. A halál oka: Veleszületett gyengeség. Megjegyzés: Összenőtt torzszülöttek.

— **A csendőr laktanya bérlete.** Megemlékeztünk arról, hogy a Kossuth utcai Bészler ház bérlete, amelyben most csendőr parancsnokság van, jövő év májusában lejár. A bérletet azóta három évvel meghosszabbították ugyan, de a csendőrpáncsnokság azt kérte, hogy hosszabbidőre hosszabbítsák meg. A tanács azonban ezt nem teljesítette, mert valószínűleg a telekre már a közel jövőben szükség lesz.

— **Tanév megnyitás.** A nőipariskolában a tanév megnyitása e hó 8-án lesz. A beiratkozás addig mindig folyamatban lesz. A himző-osztályban még jelentkezhetnek tandíjmentes növendékek.

— **Gyanus haláleset.** Nagy riadalmat keltett ma a Csillag-utcában özvegy Bakonyi Ferencné hirtelen halála. Basonyiné ugyanis, aki Csillag-utca 65. szám alatt lakik, ma hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. A házbéliek azt gondolták, hogy az öreg asszony kolerában halt meg. Az előhozott hatósági orvos azonban konstatálta, hogy Bakonyinét agyszélhűtés ölte meg.

— **Állatvédő egyesület Debreczenben.** A közgazgatási bizottság mai ülésén szóba került, hogy állatvédő egyesületet kell alakítani. A megalakulás előkészítését legközelebb megkezdik.

— **A város telekvétele.** A városi tanács ma elfogadta amaz egyezséget, amelyet a főügyész Sipos Ferenc kéri telekreszének 1000 koronáért való megvétele tárgyában kötött.

— **Néhai Komlóssy Arthur hagyatéka.** Megirtuk, hogy Komlóssy Imre dr bejelentette, hogy atyja, néhai Komlóssy Arthur hagyatékában három takarékkönyvet találtak összesen 3351 koronáért, amely az 1865-ben alakult szinügyet pártoló egyesület tulajdona volt. Miután ez az egyesület megszűnt, a könyveket a polgármesterhez adták be. Ma a tanács úgy határozott, hogy e könyvekben levő összeget a színházi nyugdíjalaphoz csatolja.

— **Beiratások Kerner József zeneiskolájában naponként délután 3—6-ig eszközöltetnek, Perces-utca 18. sz. a.**

— **A színházi öltözők világítása.** Zilahy Gyula színházigazgató azt kérte a tanácstól, hogy az öltözőkbe is vezessék be a villamos világítást. Kérését azzal indokolja, hogy a színészek és színésznők gázlámpa mellett festik magukat, a színpadon pedig villamos világítás van, s így a színészek és színésznők nem adják magukat a villamos világításhoz jól festeni.

— **A rendőrök csizmasszükséglete.** Mandel Lipót, akivel a város a rendőrség csizmasszükségletének szállítására szerződést kötött, kérte, hogy a szerződést a város bontsa föl. A tanács azonban előbb meghallgatja a főkapitányt, lehetséges volna-e, hogy a legénység egyenként csináltasson maga csizmát, amiáltal több kisiparos is munkához jutna.

— **Öngyilkos nyomdászsegéd.** Ma reggel öngyilkosságot követett el a lakásán Borbély Károly debreczeni születésű 28 éves nyomdászsegéd. Marólugót ivott. A mentők haldokolva szállították a kórházba. Tettének oka gyógyíthatatlan ideges betegsége.

— **Sértésvész.** A főállatorvos ma bejelentette a tanácsnak, hogy az I. és VIII. körzetben sertésvész van.

— **Árverés a városházán.** Ma ismét árverést tartottak a debreczeni erdők gubics-termásének értékesítése érdekében, de ma is csak egy ajánlkozó akadt, aki igen csekély díjat ígért.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreczeni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban: Bartha Istvánné ref. 23 éves, Tóth Sándor ref. 5 napos, Tóth Emilia ref. 8 hónapos, Bán Lajos ref. 23 éves, Csóka István ref. 3 hónapos, Nemes Nándor izr. 19 éves, Balonyai Mária róm. kath. 1 hónapos, özv. Fekete Imréné ref. 71 éves.

— **A Délvidék pusztulása.** Orsováról táviratozzák: A június 13-iki árvíz katasztrófa szeptember 1-től 3-ig tartott. Orsova ismét el van zárva. A lakosság főrésze szeptember 1-től ébren tölti az éjjeleket. Szeptember 2 ikára a megáradt patakok fákat döntöttek ki. A távbeszélő és táviró forgalom megszakadt. A vonat kénytelen volt visszatérni. Az eső folytonosan zuhogott. A Cserna folyó mentén a lakókat kilakoltatták. A Cserna völgyében öt ház összeomlott. A védgát elpusztult. A Cserna három új medret vág s gázol a termőföldeken. Elsöpörte a koránai vasúti hidat, valamint a jablonkai ideiglenes vasúti töltéseket is. Turnszeverinből egy mozdony egy kocsival sietett Palinka felé, melyen öt ember tartózkodott. A mozdony a kocsival az alámosott töltésről lezuhant és mind az öt ember belefuladt az árba.

— **A kolera.** Fővárosi tudóitónk jeleni: Kovács Gergely 32 éves malommunkás rosszul lett. Az igazgatóság elkülte a malomból azzal az utasítással, hogy menjen a kórházba, ahelyet, hogy orvossal megvizsgáltassa vagy hozzá a mentőket kihivta volna. Kovács a Lipót körut 8. számú ház előtt összeesett, a mentők koleragyanusnak találták és a járvány-kórház kocsiján bevitték a Szent-Gellért kórházba. A Gömöri-ut 1. szám alatti lakásán Glaser Vazul napszámos koleragyanus tünetek közt megbetegedett. A járvány kórház kocsiján Szent-Gellért kórházba vitték és a vele lakó egy nőt 3 férfit és az 1290 számú rendőrt fertőtlenítették.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Az első esküdtzéki tárgyalás.** A debreczeni kir. törvényszéknél ma délelőtt kez. dődött meg az esküdtzéki ciklus. A vádlottak padján Varga József hadházi lakos ült, aki már régóta ellenséges viszonyban volt Varga László nevű bátyjával. A múlt év október hó 18-án Varga József a mezőn megtámadta Lászlót, majd revolvért rántott s ötször lőtt rá. A golyók súlyosan megsebeztek Varga Lászlót, aki heteken át feküdt. Varga

Józsefet letartóztatták s ma is vizsgálati fogóságban van. Elnök kihallgatta a vádlottat. Elmondja, hogy a vérengzés hogy történt s védelmére nagyfokú részegségét hozta fel. Ezután a sértettet halgatták ki. A törvényszék mintegy 15 tanut idézett be a tárgyalásra.

A „DEBRECZEN“

o szerkesztősége és kiadóhivatala o

Degenfeld-tér 2. sz.

Budapesti gabona főzsde.

(Esti zárlat)

Budapest, szept. 5.

Buzakinál mérsékelt, vételkedv jó. Tartott iránzat mellett 45,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaneműek közül zab szilárd, a többi tartott. Idő esős.

Okt. buza	10:15—10:16.
ápr. buza	10:37—10:38.
roz. okt.	7:34—7:35.
zab okt.	7:70—7:70.
tengeri okt.	8:25—8:26.

Felelős szerkesztő: PÖSCH DEZSÓ.

Olcsó Írógépek!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERKUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégnél. Speciális javító műhely!

Adler

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

Kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFICE gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen, Arany János-utca 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Hamburg Salamonné

bőrönd- és koffergyáros
Debreczen, Hatvan-utca 8.

Készít mindennemű utazó bőrönd és koffereket
Kész kofferek raktáron kaphatók a legolcsóbb árak mellett. Javításokat elfogad.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

Szinye-Lipóci Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolftr. 8.

SCHULTES ÁGOST

REGÉNY.

A régi jó világból.

(Regény.)

Azért nagy is volt az ő becsülete a faluban és mikor a három-három év lejárt, ő váltig könyörgött ugyan, vennék már le e terhet az ő öreg válláról, de a faluban senki sem találkozott, a ki magát érdemesnek tartotta volna Kazár Ferenc uram után a bírói széket elfoglalni; miért is minden harmadik évnek András napján, hogy a szokásnak legalább színe megmaradjon, a bírótétel megtartott ugyan, de azért őt újra meg újra bírónak marasztották és az újabb ivadékok már nem is nevezték őt másképp, mint Biró Ferenc uramnak és azonképen engedelmességet is neki.

És bizonyára az idén is úgy történik, ha a földi birodalom cirkáló hajduja Kazár Ferenc uram kezéből a bírói pálcát ki nem csavarja és számadás végett a világ főbirója elé be nem kíséri; egy szóval: Biro Ferenc uram meghalt.

Ez időtől fogva András napjaig a helység dolga a nótárius vitte, a hites emberekkel egyetemben; de e néhány hét is elég volt megismertetni a lakossággal, mi ritka hű előjárót vesztek el Biró Ferenc uramban.

Eleinte az emberek vasárnaponként templom után barátságos beszélgetés közt arról tanakodtak, hogy kit válasszanak bírónak; de e bizalmas értekezéseknek nemsokára vége szakadt.

Egyszerre ugyanis azon hír kezdett szalpingózni, hogy Kupecz Mihály uramat kell bírónak megválasztani, mert a méltóságos grófnak ez a kívánsága.

Nem mondhatni, hogy a méltóságos grófnak ebeli kívánsága osztatlan tetszéssel találkozott volna a helység részéről; mert Kupecz Mihály sem köztisztviselőben, sem közszeretben nem állt a faluban és kivált az alsóbb rendűek sok mindenfelét fel tudtak hozni ellene.

Keményszívű embernek mondták, ki nem hogy a szegény emberen szánozkodnék, de sőt, a hol csak lehet, meg is rövidíti.

Nem egy szegény ember marháját, földjét foglaltatta le adósság fejében, még pedig, a mint ők mondják, fele értékén; másnak meg a szárán álló termésre pénzt adott előre, csak-hogy olcsóbban hozzájusson.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

28 KRAJCARÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

CSEMEGE SZÖLLŐT szálit 5 kg. kosarakban nagyban és kicsinyben Darvas Miksa szőlőkivitele.

HA ROSSZUL LÁT, forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látszerészhez. Debrecen, Piac-utca 63.

10 KRAJCÁR egy iskolai könyv bekötése Horovitz Zsigmond papir, író- és rajzszerekkereskedésében. Debrecen, Piac-u. 12.

TOLNAI DÁNIEL kovács műhelyét Eötvös-utca 44. sz. alá helyezte át.

URI CSALÁD 2-3 középiskolai tanulót teljes ellátásra elfogad. Bővebbet a kiadóban.

Vendéglő.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Csapó-utca 17. szám alatt levő

Korona vendéglő

vezetését átvettem.

Hosszu éveken át szerzett tapasztalataim felhasználva, mindent elkövetek, hogy tisztelt vendégeim megelégedését megnyerjem.

Kitűnő magyar konyha. — Tisztán kezelt fajborok.

Állandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Kisebb és nagyobb társasbédék és vacsorák rendezését elvállalom és e célra külön helyiséget bocsájtok rendelkezésre.

Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel

TÓTH LAJOS,

vendéglő vezető.

Padló lakk!

legolcsóbb beszerzési forrása

Festék királynál

Hatvan-utca 8. sz.

Telefon 205. szám.

12131. Tkv. szám.
1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gömör-megyei tak. pénztár és hitelbank végrehajtható, Márkus Lászlóné Darvas Margit és Darvas Pál végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő Debreczen sz. kir. város területén fekvő s a debreczeni 9006. sz. tjkvben a A + 1. sor, 1768. hrszám alatt foglalt házas belteleknek a Márkus Lászlóné Darvas Margit és Darvas Pált illető $\frac{2}{5}$ -öd részére 3712 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi november hó 3-ik napjának délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási árban e kir. tszék árverési termébe kítüzi.

Árverési feltételek a következők:

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20 %-át, vagyis 742 kor. 40 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, a ki az ingatlanért a kikiáltási árnak magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért összeg $\frac{1}{10}$ -áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1910. évi augusztus hó 8. napján.

Kir. tszék, mint tkvi hatóság.

Bolváry

kir. tszéki bíró.

Ujság!

A világhírű Eredeti

Eufon

tölcsérszerű beszélő gép.

Tiszta hang. Nem karcos zajtalan. Egyedüli elárusítás Debreczen és Hajdumegye részére

MOLNÁR TESTVÉREK Egyháztér 3.

Egy EUFON tölcsérszerű beszélő gép 5 drb. kétoldalas nagy lemezzel csak 60 kor.

Ujság!

Ujság!

Ujság!

Kovács Gyula

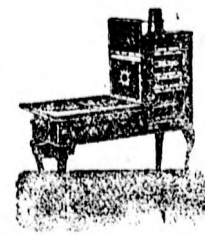
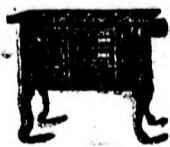
v a s k e r e s k e d ő

Debreczen, a „Bika-szálloda“ mellett.

Takarék-tűzhelyek, Vaskályhák, Főzőedények, Husvágógépek, Épületvasalások, Tetőlemezek,

Hitelesített mérlegek és súlyok.

Eperjesi cserépkályhák raktára.

Gyógyítsd az iszákosságot,

mielőtt a részegség nem hatalmasodik el.

Mentsd meg az iszákost, mielőtt az alkohol az egészségét munkakedvét és vagyonát tönkre tette volna, vagy mielőtt a halál a mentést lehetetlenné teszi.

Alkolin egy kivonat, mely alkoholszerűen hat, de mégis az italtól undorítja az iszákost.

Alkolin teljesen ártalmatlan s oly hatással alkalmazható, hogy a nagyfokú részegségben szenvedők sem esnek vissza az ital pusztító karjaiba.

Alkolin a legújabb szer, melyet a tudomány feltalált, hogy millió és millió embert megmentsen a nyomortól és szenvedéstől.

Alkolin könnyen oldható preparátum, melyet például a házi asszony a férjének reggelijéhez elkeverhet, anélkül, hogy ő valamit is észrevenne. Ily esetben az illető semmit se tud arról, hogy hirtelen nem szenvedheti a spirituszt. Ellenben azt hiszi, hogy a mértéktelen ivás okozza az undort, mint például van eset arra, hogy a kedvenc étel megcsömörli az embert.

Alkolin adjon az apa a diák fiának, mielőtt az a vizsgán megbuknék, mert még akkor is árt az agynak az ital, ha keveset is élvezi. Általán véve minden gyenge akaratu ember vegyen be Alkolin-t. Ez a szer ártalmatlan s megóvja az egészséget, sok pénzt takarít meg, melyet borra, sörre, pálinkára, likőrre költene.

Az **ALKOLIN** szer 10 korona s az összeg előre beküldése, vagy utánvét mellett küldetik meg. - Cím:

Alkolin intézet, Copenhága 600 Dánemárk.

Levelek 25, Levelezőlapok 10 filléres bélyeggel bérmentesítendők.

Elárusító leány

azonnali belépésre felvétetik Horovitz Zsigmond papirkereskedésében, (Stenczinger-ház)

Előnyben részesül, ki már ily minőségben alkalmazva volt

A mai járványos időben mást, mint a Korona kenyeret az ember nem is ehaf.

Gyári árban kaphatók és megrendelhetők:

A gyár irodájában: Varga-kert. — Telefon 825 szám.

Városi raktár: Sas-utca. — Telefon 845. szám.

Hatvan-utca. Dr. Hütter-ház.

Fried és Löwenheim, Piac-utca.

Félegyházi János, Piac-utca.

Debreczeni Lajos fiók hentesüzlete, Piac-utca.

Debreczeni Lajos fő hentesüzlete, Verböczi-utca 8. szám.

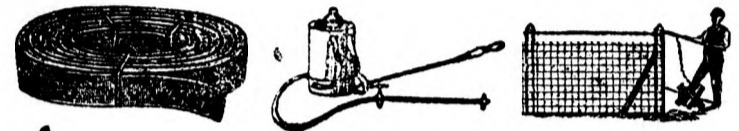
Kupfer Jakab, József kir. herceg-utca.

Váray János, Kölcsey-utca 23.

Mandel R., Bethlen-utca 36.

és minden fűszer- és vegyeskereskedésben.

GYÁRI ÁRAK:	Barna kenyér 9	Király kenyér 14
	Félbarna „ 10	Korona „ kicsi 10
	Fehér kenyér 12	„ „ nagy 20

Tóth Gyula

vasnagykereskedő
Debreczen, Piac-utca 20. szám,
városháza épületében

Legnagyobb raktár Budweisi Porcellán és hazai gyártmány

„METEOR” folyton égő kályhákban.

Vasbutorokban gyermek ágyak, koscsik, fűrdőkádak.

Konyha felszerelésekben.

Berakott és vaslemez takaréktűzhelyek.

„URSUS” borsajtókban.

Szerszámok, minden iparághoz. Építési vasalások, vasgerendák. Fegyverek és vadászati felszerelési cikkek különlegességi raktára. Lőpor áruda.

Ártap ingyen és bérmentve. Telefon 29. sz.

Uj

Elektrotechnikai gyár nagyobbitás.

11 év óta fennálló elektrotechnikai gyáram és vállalatomat a mai kor igényeinek megfelelőleg ujonnan berendezve megnagyobbitottam, valamint javító műhelyemet a mai naptól Széchenyi-utca 55. szám alatt megnyitottam

Földvári L.

Debreczeni Első

Elektrotechnikai gyár Villamos és Műszaki
Felszerelési Vállalat
Telefonszám 816. irodája és üzlet:
Piac-utca (Ideiglenes barak) Telefon 168.

Tanulók felvétetnek.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a leghitűnőbb házi szer a

Hollandi GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

Debreczen.

Az összes középiskolákra

u. m.

Gymnasium, reál-, kereskedelmi, felsőleány-, polgári- és leányiskolákra, tanító és tanítónőképzőkre :: stb. szükséges ::

tan és segédkönyvek

használt és kitogástalan jó állapotban kaphatók, úgy szintén az összes iskolákban használt író és gyakorló füzetek, író és rajzszerkek, rajztömbök, körzők, rajzdeszkák, fejes és háromszögvonalzók, testékek, tusok, színes tenták stb. legelőnyösebben szerzethetők be ::

Szabó István

antiquariuma, papír, író és rajzszerkek kereskedésében

Debreczen, Piac-utca 16.

(Alföldi Takarékpénztár épület.)

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Piac-utca 12. (Stenczinger-ház.) Telefon 330.